

HAMSHIRALIK ISHI ASOSLARI FANINI O'QITISHDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH.

Saidova Nodira Ganiyevna

*Buxoro Abu Ali inb Sino nomidagi jamoat salomatligi texnikumi "Hamshiralik ishi"
fan kafedrasi o'qituvchisi.*

Annotatsiyasi: *Hamshiralik ishi asoslari fanini o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish o'sib kelayotgan kadrlarni har tomonlama yetuk mutaxassis sifatida shakllantiradi.*

Kalit so'zlar: *«Muammoli ta'lim», «Keys-stadi», Blits-so'rov., Ta'lim, tarbiya, kasb, darslik, texnologiya, vizual, taktil, axborot kommunikatsiya texnologiyalari.*

Jahon sog'liqni saqlash tashkilotining ma'lumotlariga ko'ra, inson salomatligi 19 foiz tashqi muhitga, 20 foiz genetik omillarga, 9 foiz sog'liqni saqlashni tashkil etish va 52 foiz turmush tarziga bog'liq.

Dunyo miqyosida fan va ta'lim o'zaro muvofiq tarzda rivojlanib kelayotgani sayin turli davlatlarda ham o'qitish tizimida ham ko'pgina interfaol texnologiyalar shakllanib kelmoqda. Chunonchi tibbiyot xodimlarining kasbiy tayyorgarligini oshirish, kasbiy yutuqlari sonini kengaytirishga bo'lgan e'tibor davlat miqyosida ham e'tirof etilmoqda.

Kasbiy harakatchan malakali mutaxassislarni tayyorlash uchun zamonaviy pedagogik texnologiyalardan faol foydalanilmoqda. Ularni o'qitishda qo'llash kasbiy va umumiy madaniy kompetensiyalarni rivojlantirish, o'quvchining bilim faolligini rag'batlantirish va yuqori darajadagi mustaqillikka erishish imkonini beradi. Bo'lajak mutaxassisning raqobatbardosh bo'lishi va turli kasbiy vaziyatlarda harakat qila olishi uchun zamonaviy pedagogik texnologiyalar nafaqat samarali o'qitish va aniq kompetensiyalarni shakllantirish maqsadlarini amalga oshirishni ta'minlashi, balki kasbga sho'ng'in muhitini yaratishi kerak.

Kollej o'qituvchilari bugungi kunda turli pedagogik texnologiyalardan foydalanmoqda. Eng ko'p qo'llaniladigan texnologiyalarga quyidagilarni misol qilib keltirishimiz mumkin:

- 1) hamkorlikda o'rganish,
- 2) simulyatsiya texnologiyasi,
- 3) axborot texnologiyalari va immersion texnologiyasi.

O'quvchini jamoada ishlashga va har doim bir-biriga yordam berishga tayyor bo'lishga o'rgatish uchun hamkorlikda o'rganish qo'llaniladi. O'quv guruhi 2-3 kishidan iborat kichik guruhlariga bo'lingan holatda olib borish usulida ham ijobiy natijalarga olib kelishi mumkin. Bunday holatlarda guruh bilan ishlash jarayonida quyidagi jhatlarga e'tibor qaratish zarur:

1) har bir o'quvchi muvaffaqiyatga erishish uchun teng imkoniyatlarga ega bo'lgan ushbu guruh vazifasini hal qilish uchun har bir talabaning individual javobgarligi inobatga olinadi.

2) vazifani echish jarayonida natijalar boshqa kichik guruhlar bilan almashiniladi va umumiy echim ishlab chiqiladi.

3) birgalikda ishlash jarayonida barcha materiallarni o'zlashtirishga erishiladi.

4) o'qituvchi talabalarning mustaqil bilish faoliyatini tashkil qiladi. Ish jarayonida u talabalarning faolligini nazorat qiladi va topshiriqning muvaffaqiyatli bajarilishini nazorat qiladi.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalarning ayrimlari:

- Muammoli ta'lim. O'quvchilarda mustaqil bilim olish, tahlil qilish, mantiqiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantiradi.

- Keys-stadi. Haqiqiy hayotiy vaziyatlarni tahlil qilishga asoslangan ta'lim shakli.

- Blits-so'rov. Qisqa vaqt ichida o'tilgan mavzuni takrorlash, mustahkamlash va baholash imkonini beradi.

Muammoli o'qitishning ayrim amaliy misollari:

- o'qituvchi muammoli vaziyatni keltirib chiqaradi va uning yechimini mustaqil ravishda izlaydi;

- o'qituvchi muammo qo'yadi, o'quvchilar esa uning yechimini hamkorlikda izlaydilar;

- o'quvchilar o'quv jarayonida muammo qo'yadilar, uni izlaydilar, axborot almashadilar, qayta ishlaydilar va o'zlarining ishtiroklari bilan yechim topadilar;

- o'quvchilar tomonidan yaratilgan muammoli vaziyat, ular o'zaro hamkorlikda yechim izlaydilar.

Yuqoridagi usul va vositalardan tashqari simulyatsiya texnologiyasi bugungi kunda o'quvchilarda bemorga zarar etkazish xavfisiz keng ko'lamli kompetentsiyalarni rivojlantirish uchun sharoit yaratishda etakchi hisoblanadi.

Tibbiyot ta'limida simulyatsiya (tashqi ko'rinish, da'vo) - bu biologik, mexanik, elektron, virtual modellar qo'llaniladigan klinik vaziyatni yoki yagona fiziologik tizimni taqlid qilish, real modellashga asoslangan amaliy ko'nikma va ko'nikmalarni o'rgatish va baholash texnologiyasi hisoblanadi.

Shu bilan birga bu usullarda asbob-uskunalar bilan ishlash, jamoada ishlash ko'nikmalari oshirilmoqda. Real qo'llanilish darajasiga ko'ra, simulyatsiya texnologiyalarining ettita guruhi ajratiladi. Vizual - klassik darsliklar

1) elektron darsliklar

2) o'quv kompyuter mashqlari

Taktil - amaliy ko'nikmalarni mashq qilish uchun simulyatorlar

1) real fantom organlar

2) qo'g'irchoqlar, avtomatlashtirilgan - o'rta darajadagi realizm manekenlari

3) video uskunalar

Uskuna - tibbiy mebel va jihozlar bilan jihozlangan palatadagi simulyatori;

1) haqiqiy tibbiy asbob-uskunalar bilan jihozlangan simulyator.

Интерактив - robotlar - realizmning eng yuqori sinfidagi bemor simulyatorlari va taktil aloqa bilan virtual stimulyatorlar.

Hamshiralik ishi asoslari o'qituvchilari hamshiralik aralashuvini amalga oshirish, hamshiralik manipulyatsiyasi algoritmlarini o'z ichiga olgan multimedia vositalarini qo'llash orqali, bu yerda ularni amalga oshirishning barcha bosqichlari ish joyidagi xavfsizlik elementlari bilan mantiqiy ketma-ketlikda taqdim etiladi.

O'quvchilar bilan tezda fikr almashish, ularning bilimlariga tuzatishlar kiritish va har bir darsga tayyorgarlikni rag'batlantirish imkonini beruvchi test nazorati topshiriqlari ham mavjud.

Shu bilan birga, bu vaqtni tejaydi, bilimlarni nazorat qilishda hissiy stress darajasini pasaytiradi. Demak, axborot texnologiyalaridan foydalanish o'quvchilarning mustaqil ijodiy faoliyatini tashkil etish, o'rganilayotgan fanlar bo'yicha ulardan chuqur va mustahkam bilim olishda yuqori bilish faolligini ta'minlash imkonini beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Zokirova K.O', Toxtamatova D.O' «Hamshiralik ishi asoslari». Toshkent, 2012
2. Tolkachyova O.V., Zinkovskaya I.V. «Основы сестринского дела». Toshkent, CHo'lpon nashriyoti, 2009
3. Inomov K.S. «Hamshiralik ishi asoslari». Toshkent, O'zbekiston milliy nashriyoti, 2007
4. Юлдашова Ш.Т., Кобилова Г.А. "Тиббиёт олий таълим муассасалари талабаларини ўқитишнинг интегратив-креатив имкониятлари" фанининг дастурий методик таъминоти // Ўзбекистон Республикаси интеллектуал мулк агентлигининг гувоҳномаси. № DGU 19267,12.11.2022 йил.
5. Юлдашова Ш.Т., Курбанова Г.Н. Методы Обучения В Медицинских ВУЗах. Тиббиётда янги кун 2 (34/3)2021 й. Бет 187-190.